

Recreatieschap Westfriesland

Jaarstukken 2023

Inhoudsopgave

.....	1
Jaarverslag.....	3
Algemeen	3
Programmaverantwoording.....	6
Programma 1 – Recreatieterreinen	6
Programma 2 - Recreatieve netwerken	9
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	11
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	15
Paragrafen.....	17
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	17
Onderhoud kapitaalgoederen	20
Financiering.....	21
Bedrijfsvoering	23
Openbaarheid (WOO).....	26
Jaarrekening.....	27
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting	27
Overzicht van baten en lasten.....	27
Balans	28
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	30
Onvoorzien	32
Overzicht incidentele baten en lasten	33
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.....	34
Rechtmatigheid	34
Verantwoording Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	35
Vennootschapsbelasting (vpb).....	36
Toelichting op de balans	37
Bijlagen.....	46
Bijdrage 2023 per deelnemer.....	46
Overzicht van de onderlinge stemverhouding.....	46
Overzicht baten en lasten per taakveld	46
Ondertekening bestuur	47
Verklaring accountant	48

Jaarverslag

Algemeen

Het Recreatieschap Westfriesland kijkt wederom positief terug op het afgelopen jaar. Het weer, belangrijk voor onze sector en gasten, kenmerkte zich door uitersten. 2023 was het natste jaar ooit sinds de metingen van het KNMI maar tegelijkertijd ook het warmste. Wateroverlast in de winter tegenover droogte in de zomermaanden. Januari gaf zowel een recordtemperatuur als sneeuw. De lente verregende terwijl de maand juni zonovergoten was. Helaas waren de zomervakantiemaanden juli en augustus een stuk minder. Aan de andere kant, elke weersomstandigheid heeft zijn liefhebbers en als je wilt kun je altijd naar buiten.

In 2023 bestond de organisatie vijftig jaar! Een mijlpaar waar niet zomaar aan voorbij kon worden gegaan. Het jubileum is met betrokken bestuurders, raadsleden, samenwerkingspartners en recreanten gevierd. Een ander hoogtepunt wat de opening van het eerste deel van het Stadsstrand Hoorn. Het eerste weekend na opening was het meteen topdrukte en bewees het zijn meerwaarde voor de stad én de regio.

In 2023 waren er gevolgen van de situatie in Oekraïne. Gelukkig beperkten die zich voor ons slechts tot economische gevolgen door stijging van kosten voor brandstof, materialen en grondstoffen. Deze (structurele) gevolgen waren direct zichtbaar in de kosten. De inflatie als gevolg van de situatie in Oekraïne was aanleiding voor een nieuwe CAO. Deze leidde tot forse stijging van loonkosten. Desondanks sluit het Recreatieschap het jaar af met een positief resultaat van € 28.628 en zijn de in de Begroting 2023 gestelde doelen behaald.

De impact van corona heeft zich in 2023 tot een minimum beperkt. Bedrijfsmatig is de impact op de organisatie minimaal en is het 'nieuwe werken' het 'nieuwe normaal' geworden. Op het gebied van bedrijfsvoering blijft de organisatie zich ontwikkelen. Dit is terug te zien in een hoge mate van interne controle. Bedrijfsprocessen worden doorlopend tegen het licht gehouden en waar mogelijk wordt de efficiency vergroot. Dit heeft er onder andere toe geleid dat er ook dit jaar weer een goedkeurende verklaring is afgegeven door de accountant.

In 2023 zijn de terreinen zichtbaar goed bezocht. Het Recreatieschap heeft in 2023 een groot aantal bezoekers mogen ontvangen op zijn terreinen en gebruik kunnen laten maken van de voorzieningen. Natuur- en recreatiegebieden worden nog steeds beter dan ooit gewaardeerd. En daar is het Recreatieschap trots op! Keerzijde van het toenemende gebruik is dat er een punt komt waarop de gebieden de druk niet meer aan kunnen. Dat kan leiden tot negatieve gevolgen voor de beleving en kwaliteit voor de recreanten maar ook voor de natuurwaarden in de gebieden. Om dat voor te zijn, zijn er in 2023 voorbereidingen gestart voor een nieuwe recreatievisie. Hoewel de focus bij de visie ligt op de recreatieve opgave, kunnen de ogen niet worden gesloten voor andere ontwikkelingen uit de nationale programma's zoals het Programma Landelijk Gebied. Deze ontwikkelingen worden vertaald naar de provincies en regio's. In regioverband wordt er aan een Ruimtelijke Agenda Westfriesland gewerkt die als input dient voor deze ontwikkelingen. Bij de totstandkoming van de recreatievisie en de uiteindelijke uitvoering (na besluitvorming) wordt bij deze processen aangesloten.

Het Recreatieschap is enorm trots dat het in ook in 2023 veel bezoekers heeft kunnen voorzien van recreatiemogelijkheden. Helaas is er een klein deel van de bezoekers dat verkeerde intenties heeft. Ook afgelopen jaar is het schap regelmatig geconfronteerd met vandalisme, diefstal van hout, verbrande autowrakken, illegale stort en drugsoverlast en -resten. Hoewel deze kostenpost ten opzichte van 2022 is gedaald bedroeg deze in 2023 alsnog bijna € 17.000. Binnen deze kostenpost vielen de kosten voor lachgascilinders met een bedrag van € 5.000 in negatieve zin op. Lachgas is per 1 januari 2023 op lijst II van de Opiumwet is geplaatst. Daarmee is ook het statiegeld op de cilinders vervallen en blijken de parkeerterreinen van de recreatiegebieden een populaire dumpplek. In 2023 zijn er maar liefst 99 cilinders (2 kg) aangetroffen en afgevoerd. 99 cilinders staat voor ruim 25.000 lachgasballonnen.

Tot slot hield het Recreatieschap zich bezig met de uitvoering van projecten uit het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland. Hoogtepunten in 2023 waren de afronding van het project Kwaliteitsimpuls De Hulk en het Stadsstrand Hoorn. Maar ook noemenswaardig zijn kleinere projecten als een biodiversiteitsproject in het Egboetswater, een nieuwe wandelverbinding bij het Voedselbos in het Streekbos en de 'Beleeflaag' op het Streekpad over de Westfrie Omringdijk. Het Recreatieschap is trots op wat het schap en zijn medewerkers in 2023 hebben gepresenteerd.

Overzicht beleidsdoelen

Het volgende schema bevat een overzicht van de beleidsdoelen uit de Begroting 2023. Aangegeven is of deze doelen wel, niet of deels zijn behaald. Zo nodig is een toelichting gegeven. De beleidsdoelen van het Recreatieschap staan in de programma's 1 tot en met 3.

Beoogde beleidsdoelen	Behaald	Toelichting
Programma 1 – Recreatieterreinen		
<i>Algemeen: Onderhoud en beheer van de recreatieterreinen</i>		
Onderhoud en beheer van stranden, speel- en ligweiden	Wel	Het reguliere beheer is uitgevoerd.
Onderhoud en beheer van park- en speelmeubilair	Wel	Het reguliere beheer is uitgevoerd.
Onderhoud van wegen, paden en openbare parkeerterreinen	Wel	Het reguliere beheer is uitgevoerd.
Onderhoud van (toilet)gebouwen	Wel	Het reguliere beheer is uitgevoerd.
Onderhoud en beheer van bruggen en steigers, duikers en trailerhellingen	Wel	Aan verschillende bruggen, beschoeiingen en wegen is groot onderhoud uitgevoerd conform het beheerplan.
Bagger- en schouwwerkzaamheden in en langs sloten	Wel	Het reguliere beheer is uitgevoerd.
Beheer van zwemwaterlocaties op eigen terreinen en terreinen van derden (locaties in Hoorn, Enkhuizen en Bovenkarspel)	Wel	Het reguliere beheer is uitgevoerd.
Bijdrage aan natuur en biodiversiteit	Wel	Dit is geïntegreerd in het dagelijks beheer en onderhoud. Daarnaast zijn er projecten in voorbereiding in het Egboetswater en De Hulk om hieraan een extra impuls te geven.
Samenwerking partijen	Wel	Het gaat om samenwerking met pachters en huurders en partijen als IVN en KNNV.
Programma 2 - Recreatieve netwerken		
Het beheer en onderhoud van de bebording van het vaar-, fiets- en wandelnetwerk en de Toeristische Overstappunten (TOP).	Wel	Het reguliere beheer is uitgevoerd.
Uitbreiden en ontwikkelen van het wandelnetwerk	Deels	In 2023 is het netwerk niet uitgebreid. Wel is er een 'Beleeflaag' voor het Streekpad Westfriese Omringdijk gemaakt.
Uitbreiden en ontwikkelen van het vaarroutenetwerk	Wel	Er is in 2023 onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de vaarverbindingen in en rondom Hoorn te verbeteren en er is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden voor een noord-zuidvaarverbinding ter hoogte van de Tolweg in Hoogkarspel (Drechterland). De resultaten hiervan zullen in 2024 bekend worden.

Uitbreiden en ontwikkelen van het fietsroutenetwerk	Deels	Er zijn geen uitbreidingen geweest voor het fietsroutenetwerk. Wel zijn er voorbereidingen getroffen om een aantal (bestaande) trajecten op te nemen in het netwerk.
Secretariaat en uitvoering van taken voor de Beheerstichting Fietsroutenetwerk Noord-Kennemerland en Westfriesland	Wel	Deze stichting heeft als doel promotie van de recreatieve netwerken in de regio's Alkmaar en Westfriesland.
Provinciale en landelijke afstemming	Wel	Het Recreatieschap is -veelal namens de regio-gesprekspartner van de provincie en landelijke partijen als Wandelnet en het Fietsplatform.
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid		
Uitvoering Uitvoeringsprogramma Natuur- en Recreatieplan Westfriesland	Wel	Verschillende projecten zijn gerealiseerd of gestart. Voor uitgebreide informatie zie onze websitepagina .
Bijdrage aan de doelen van het Pact van Westfriesland	Wel	Het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland sluit aan en draagt bij aan verschillende doelstellingen van het Pact.
Interne en externe communicatie	Wel	Interne communicatie en communicatie aan bestuur, raadsleden en zakelijke relaties middels media als nieuwsbrieven en (pers)berichten. Communicatie aan recreanten via advertenties, artikelen, nieuwsbrieven, website en sociale media. Hierbij wordt samengewerkt met DMO Holland boven Amsterdam.

Programmaverantwoording

Programma 1 – Recreatieterreinen

Wat hebben we bereikt?

De eigen inwoners, dagjesmensen, natuurliefhebbers, verblijfsrecreanten en toeristen van buiten de regio konden genieten van de recreatieterreinen van het Recreatieschap. Deze natuurinclusieve terreinen hebben een totaal oppervlak van ruim 350 hectare. De terreinen zijn gratis toegankelijk en gevarieerd ingericht en bieden daardoor verschillende mogelijkheden om te recreëren. Op een aantal terreinen is horeca aanwezig en worden er activiteiten aangeboden door recreatieondernemers of verenigingen. De meest in het oog springende attractie is het Klimpark in het Streekbos.

Sinds 2023 voert het Recreatieschap ook het recreatieve beheer uit van het stadsstrand in Hoorn. In 2023 was slechts de eerste helft van het strand opengesteld. Vanaf medio 2024 zal het volledige strand in gebruik worden genomen.

De recreatieterreinen hebben ook een positief effect op de gezondheid van de inwoners, ze dienen maatschappelijke doelen en ze dragen bij aan een prettig en gunstig woon- en vestigingsklimaat. Deze laatste kwaliteiten blijken steeds meer onmisbaar. Voor gasten van binnen en buiten de regio zijn natuur- en recreatiegebieden dé mogelijkheid om te recreëren, sporten of van de natuur te genieten.

Het Recreatieschap heeft zichzelf in het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland als doel gesteld actief bij te dragen aan de verbetering van de biodiversiteit van de regio. Dit gebeurt voornamelijk op de terreinen van het Recreatieschap zelf doordat zowel de inrichting als het beheer van de terreinen natuurinclusief zijn. Dit houdt in dat het beheer op een zo natuurlijke en ecologisch mogelijke manier wordt uitgevoerd. Doordat dit slim wordt gedaan gaat dit niet ten koste van de recreatie maar draagt het er juist aan bij.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het Recreatieschap heeft in 2023 ruim 350 hectare aan natuurinclusieve recreatieterreinen beheerd. De terreinen bevatten vele kilometers wandel- en fietspaden, bruggen en steigers, parkmeubilair, waterlopen en open waterpartijen. Deze zijn alle beheerd en onderhouden om zo de kwaliteit op peil te houden. Waar nodig en mogelijk wordt geïnvesteerd om de kwaliteit te verhogen (zie ook programma 3). De terreinen worden intensief gebruikt. De inrichting sluit daarop aan waardoor het beheer intensief en veelomvattend is. Op de rustige delen van de terreinen is de inrichting natuurlijk en het beheer extensief.

Het beheer is onderhevig aan wet- en regelgeving. Dan gaat het om de algemene natuur- en milieuwetten, maar ook om wetten en regels specifiek voor recreatie of natuur. Om zwemstranden aan de regels van de Europese zwemwaterwetgeving te laten voldoen worden deze in het seizoen intensief beheerd en dagelijks gekeurd. Naast de zwemlocaties op onze eigen terreinen voert het Recreatieschap ook het zwemwaterbeheer uit op drie locaties van derden. Maar er is bijvoorbeeld ook wetgeving voor de controle van speeltoestellen en 'boomveiligheid'.

In 2023 hield storm Poly behoorlijk huis op de terreinen van het Recreatieschap. Deze storm woedde midden in de zomer toen de bomen vol in het blad stonden. Daardoor was er veel schade, met name door (af)gebroken takken en omgevallen bomen. In december raasde storm Pia over het land. De bomen bleven op een afgebroken tak na gespaard. Wel zorgde de storm voor wateroverlast en overstromingen op de buitendijks gelegen gebieden.

Specifiek aandachtspunt is dat een aantal terreinen onderdeel is van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daardoor moet er bij ontwikkelingen in die gebieden vaak natuur gecompenseerd worden. Dit was bijvoorbeeld het geval in De Hulk waar een rietveld aangelegd moest worden om verstoring door een wandelpad in een ander gebied te compenseren.

Verschillende bomen werden onherstelbaar beschadigd tijdens storm Poly en moesten omgezaagd worden om gevaarlijke situaties te voorkomen.

Ziektes, invasieve exoten en plaagdieren

De laatste jaren is door de toename van boomziekten als essentaksterfte en bastwoekerziekte de boomveiligheid een onderwerp dat steeds meer beheerinspanning vraagt. Inmiddels is dit onderdeel geworden van de reguliere bedrijfsvoering. Ook moeten er steeds meer inspanningen worden gedaan om plaagdieren en invasieve exoten te bestrijden. Zo is de eikenprocessierups een vaste gast geworden in onze gebieden. Het Recreatieschap hanteert hiervoor een natuurvriendelijke bestrijdingsmethode. Een ander plaagdier dat meer en meer opkomt is de bruine rat. Deze problematiek speelt landelijk. De oorzaak hiervan is dat de bestrijding met gif niet meer is toegestaan. Bestrijding met gif was erg effectief maar leidde ook tot veel nevenschade (sterfte onder bijvoorbeeld roofvogels die vergiftigde ratten eten). Het Recreatieschap werkt nauw samen met de bestrijdingsdienst om de ratten (gifvrij) te bestrijden. Ook wordt er een vuilbakstelsel gebruikt dat preventief bijdraagt aan het tegengaan van ratten.

Tot slot noemen wij de Japanse duizendknoop. Deze is in beperkte mate aanwezig op een aantal terreinen. Om verdere verspreiding, overlast en schade te voorkomen wordt deze invasieve exoot bestreden.

Biodiversiteit

Biodiversiteit is een belangrijk onderwerp dat steeds meer de aandacht krijgt. Het Recreatieschap heeft zichzelf als doel gesteld hier actief aan te willen bijdragen. Dit doet het door de terreinen natuurinclusief in te richten en te beheren. Concrete voorbeelden zijn er in het Egboetswater. Daar vindt het beheer plaats door een schaapskudde, en is een perceel in overleg met een agrariër ingezaaid met planten die een positief effect

hebben op insecten en vogels. Dit zorgt voor een gevarieerdere samenstelling van de grasmat, hetgeen positief is voor de flora en fauna. Maar ook door het toepassen van een gefaseerd maaibeleid in de terreinen waar dit mogelijk is, zonder dat dit ten koste gaat van de recreatie.

Natuurinclusief werken is onderdeel van de dagelijkse bedrijfsvoering. Om dit te bereiken heeft het Recreatieschap medewerkers in dienst die hier kennis van hebben en deze kennis op peil houden door scholing, maar ook door continu 'in het veld' te komen en zo te weten wat er speelt en leeft in de terreinen. Deze kennis wordt vertaald naar maaibeleid, en/of door delen van gebieden af te sluiten voor recreatie en/of zo in te richten dat alleen extensieve recreatie mogelijk is. De natuur krijgt daardoor meer ruimte. Hierbij is het de uitdaging om de natuur een meerwaarde te laten zijn voor de recreatie in plaats van deze te beperken. Dat doet het Recreatieschap door de natuur altijd beleef- en zichtbaar te maken.

Uiteraard streeft het Recreatieschap ernaar om alleen duurzame en natuur- en milieuvriendelijke materialen te gebruiken en geen chemische bestrijdingsmiddelen.

De opgave voor biodiversiteit is een gezamenlijke opgave waarbij het Recreatieschap graag de samenwerking zoekt met het maatschappelijk middenveld. Het werkt daarvoor samen met verschillende natuur- en milieuverenigingen in de regio.

Samen met basisschool De Vijzel uit Hauwert zijn insectvriendelijke bomen en struiken aangeplant in het Egboetswater. Dit is gedaan tijdens de boomplantocht ter ere van het vijftigjarig jubileum van het Recreatieschap.

Evenementen en activiteiten

De terreinen van het Recreatieschap zijn een geschikt decor voor evenementen en activiteiten. Het betreft evenementen die qua aard en omvang passen binnen de doelstellingen van het Recreatieschap en de mogelijkheden van de terreinen. In 2023 hebben er circa 45 evenementen plaatsgevonden. De terreinen zijn ook het perfecte decor voor georganiseerd buitensporten door bootcampscholen, wandel- of hardloopclubs of individuele buitensporters.

Programma 2 - Recreatieve netwerken

Wat hebben we bereikt?

Het Recreatieschap heeft ervoor gezorgd dat recreanten en toeristen in 2023 aantrekkelijke en kwalitatief goede netwerken voor varen, fietsen en wandelen tot hun beschikking hadden. Naast het in stand houden van de netwerken is er ook geïnvesteerd in de netwerken door nieuwe trajecten aan de netwerken toe te voegen of bestaande trajecten te verbeteren. Het beheer wordt sinds 2022 door het Recreatieschap zelf uitgevoerd. Er is aan de recreanten en toeristen ruim 1.000 kilometer aan kwalitatief goede routenetwerken geboden, waar ontspannen, actief en veilig kan worden gewandeld, gevaren of gefietst.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wandelnetwerk

Westfriesland beschikt over een wandelnetwerk dat naadloos aansluit op de netwerken in de omliggende gebieden. Daardoor is een bijna provinciedekkend [wandelnetwerk Noord-Holland](#) ontstaan. Het [Streekpad Westfriese Omringdijk](#) is integraal onderdeel van dit netwerk.

Voor de bestaande delen van het netwerk is het beheer gevoerd om het netwerk en de bewegwijzering in stand te houden. Maar ook wordt er continu gewerkt om het netwerk op trajectniveau te verbeteren. Dit gaat van herstel, vervanging en plaatsing van voorzieningen als borden en overstapjes tot toevoegingen van complete nieuwe trajecten.

In 2023 is de [Beleeflaag op het Streekpad Westfriese Omringdijk](#) afgerond en gelanceerd. Door het scannen van QR-codes wordt de wandelaar via filmpjes meegenomen in de vele verhalen die de dijk rijk is.

Op verschillende locaties in het wandelnetwerk over de Westfriese Omringdijk zijn QR-codes van de Beleeflaag geplaatst.

Fietsroutenetwerk

Het Recreatieschap beheert het fietsroutenetwerk in Westfriesland. Het gevoerde beheer is gericht op instandhouding van de bewegwijzering. Op trajectniveau zijn er aanpassingen gedaan ten behoeve van de kwaliteit en veiligheid van het netwerk. Er is een nieuw ontwerp gemaakt voor de knooppuntborden. Deze borden zullen bij vervanging met dit nieuwe ontwerp worden toegepast.

Daarnaast voerde het Recreatieschap het secretariaat van de Beheerstichting Fietsroutenetwerk Noord-Kennemerland en Westfriesland en heeft het de werkzaamheden van deze stichting uitgevoerd. De stichting beheert de middelen die bij de oplevering van het project beschikbaar zijn gesteld voor promotie van het fietsroutenetwerk. Bij de uitvoering wordt aangesloten bij (boven)regionale projecten en initiatieven.

Vaarnetwerk

Westfriesland beschikt over drie netwerken die alle aansluiten op het sloepennetwerk of vaarroutenetwerk in de provincie. Het gaat om de netwerken in de gemeente Koggenland en aan de westkant van de gemeente Hoorn, het netwerk in Westfriesland-oost dat tevens doorloopt tot in de gemeente Opmeer en tot slot de BRTN-routes over het boezemwater aan de west- en zuidgrens van de regio.

Het Recreatieschap beheert voor deze netwerken de bewegwijzering. Ook wordt in samenwerking met partijen als gemeenten, hoogheemraadschap en provincie structureel gewerkt aan het oplossen van bestaande knelpunten in het netwerk en het voorkomen van nieuwe knelpunten. Zo is er in 2023 onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de vaarverbindingen in en rondom Hoorn te verbeteren en er is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden voor een noord-zuidvaarverbinding ter hoogte van de Tolweg in Hoogkarspel (Drechterland). De resultaten hiervan zullen in 2024 bekend worden.

Tot slot voert het Recreatieschap in samenwerking met het hoogheemraadschap het maaibeheer uit op de vaarroutes waar plantengroei de doorvaart belemmert. Indien nodig maait het hoogheemraadschap extra op kosten van het Recreatieschap.

Algemeen

Het Recreatieschap is dé partij die de regio vertegenwoordigt in provinciale en landelijke overleggen over de routenetwerken. Hierbij is de inzet om onderwerpen te agenderen die van belang zijn om de recreatieve routenetwerken in de regio minimaal op niveau te houden, maar waar mogelijk de kwaliteit te verbeteren en de netwerken uit te breiden. En om optimaal te kunnen aansluiten bij landelijke ontwikkelingen op het gebied van routes. Tijdens corona werd de drukte op de netwerken goed zichtbaar. Deze drukte lijkt van structurele aard te zijn. In de verschillende overleggen in 2023 blijft drukte- en spreidingsmanagement op provinciaal niveau daarom een belangrijk en terugkerend onderwerp.

Daarnaast is het Recreatieschap samen met Recreatie Noord-Holland initiatiefnemer van een provinciebreed overleg over de recreatieve routenetwerken in Noord-Holland. Doel van dit overleg is de samenhang en samenwerking binnen dit onderwerp te verbeteren met als doel de kwaliteit en kwantiteit te verbeteren in de breedste zin van het woord. Maar ook om de kosten én baten van de netwerken inzichtelijk te maken en hoe deze zich verhouden tussen de verschillende regio's.

Programma 3 - Algemeen beheer en beleid

Wat hebben we bereikt?

Voor de algemene bedrijfsvoering blijft de organisatie zich ontwikkelen en volwassener worden. Dit is terug te zien in een steeds hogere mate van interne controle en beheersing. Interne bedrijfsprocessen zijn ook in 2023 doorlopend tegen het licht gehouden en waar mogelijk is de efficiency daarmee vergroot. Hierdoor is de organisatie nog beter in staat om tijdig en adequaat te reageren op ontwikkelingen, te kunnen bijsturen en risico's te beperken.

Een kerntaak van het Recreatieschap is de uitvoering van het [Natuur- en Recreatieplan Westfriesland](#) middels het bijbehorende Uitvoeringsprogramma. In 2023 is door het Recreatieschap gewerkt aan verschillende projecten uit het plan. Enkele daarvan zijn in 2023 afgerond of gestart. Het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland heeft een duidelijke link met het Pact van Westfriesland en de daarin genoemde doelen en ambities. De uitvoering is opgepakt met de gemeenten en andere (beherende) partijen in de regio.

In 2023 zijn de voorbereidingen gestart om een nieuwe recreatievisie te maken en is de opdrachtformulering vastgesteld. Op basis van deze opdracht zal het nieuwe plan in 2024 worden opgesteld.

Ook is er ingezet op communicatie en informatievoorziening. Over recreatie: door recreanten en toeristen te informeren over de mogelijkheden op de terreinen. Maar ook door aandacht te vragen voor bewustwording van de kwetsbaarheid en verstoringgevoeligheid van de natuur, en aandacht te vragen voor overlast en gevolgen van zwerfafval. Er is ingezet op communicatie en informatievoorziening naar de politieke achterban: het bestuur en de gemeenteraden, provincie en andere (maatschappelijke) partners.

In 2023 is er in de communicatie veel aandacht geweest voor het vijftigjarig bestaan van het Recreatieschap. Het jubileum is gevierd met betrokken partijen en recreanten en heeft op verschillende momenten media-aandacht gekregen.

De winnende foto in de categorie 'Recreatie' van de fotowedstijd ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan. Ingezonden door Henk Groenewoud

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bedrijfsvoering

Naast de reguliere werkzaamheden vanuit de bedrijfsvoering is ingezet op verbetering van de interne processen en administratie. Er zijn verschillende administratieve en interne processen geactualiseerd.

In het Uitvoeringsprogramma van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland staan verschillende projecten. Het Uitvoeringsprogramma is een dynamisch plan. Door invloed van projectpartners als gemeenten en provincie, door subsidiemogelijkheden of omdat andere projecten of werkzaamheden prioriteit kregen of vroegen, is het onvermijdelijk dat het plan regelmatig moet worden bijgesteld en geactualiseerd.

De uitgaven van deze projecten komen grotendeels ten laste van de programma's 1 en 2 en worden gedekt via de voor de uitvoering ingestelde reserve Natuur- en Recreatieplan Westfriesland. Mutaties met financiële gevolgen zijn verwerkt in de Voor- en Eindejaarsrapportage.

De projecten zijn ingedeeld in verschillende categorieën: algemeen, routes en recreatieterreinen. Hieronder wordt een aantal projecten en activiteiten uitgelicht.

Actualisatie recreatievisie

In 2023 zijn de voorbereidingen gestart om tot een nieuwe visie te komen. Er zijn verschillende aanleidingen om het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland te herzien. De voornaamste is dat de recreatieterreinen en voorzieningen steeds meer onder druk komen te staan door toenemende bezoekersaantallen. Dit is (vooral) de afgelopen jaren zichtbaar geworden. Dit speelt op regionaal, provinciaal en soms zelfs landelijk niveau en heeft invloed op beleid, financiën en ruimtelijke ordening. Recreatie is niet de enige opgave. Het ruimtelijke vraagstuk bevat ook andere thema's die hierin moeten worden meegenomen. Het Recreatieschap wil de opgave voor recreatie integraal in deze ruimtelijke puzzel meenemen. In de voorbereidingen en de uiteindelijke opdrachtformulering voor de nieuwe recreatievisie is afstemming met partijen, projecten en processen een belangrijk onderdeel.

Algemeen

Het gaat hier om projecten niet-specifiek gericht op terreinen of routes. Bijvoorbeeld structureel overleg met andere beheerders en partijen in het werkveld en overleg met ondernemers over kansen voor samenwerking en nieuwe initiatieven. Maar ook over projecten om bij te dragen aan het vergroten van de biodiversiteit in de regio. Deze werkzaamheden zijn voornamelijk in programma 1 verantwoord.

Routes

De projecten in dit thema komen overeen met de genoemde in programma 2. Naast de projectmatige werkzaamheden wordt er doorlopend gewerkt aan de ambitie om regiodekkende recreatienetwerken in Westfriesland te krijgen. Er wordt daarom doorlopend ingezet op het in (ruimtelijk) beleid vastleggen van de regionale netwerken in Westfriesland, en wordt er gezocht naar financieringsmogelijkheden en gewerkt aan het borgen van het beheer. Dit speelt op regionaal en provinciaal niveau.

Recreatieterreinen

Op het Uitvoeringsprogramma staan ook projecten op de eigen terreinen van het Recreatieschap. Projecten die het toevoegen van voorzieningen betreffen, maar ook (her)ontwikkeling van recreatieterreinen. Onder laatstgenoemde valt de Vooroever Koopmanspolder-Andijk in Wervershoof/Andijk. In plaats van weinig effectief baggeren is besloten om te kijken naar herinrichting van het gebied. Een vernieuwde inrichting moet leiden tot meer kwaliteit, koppeling van functies en betere combinatie van natuur en de beleving ervan. Dit project is al enige tijd in voorbereiding. In samenwerking met de gemeente Medemblik is een traject opgestart om dit project te laten aansluiten bij de Agenda IJsselmeergebied 2050 en het project Wieringerhoek. Mede hiervoor is door de provincie, gemeenten en andere betrokkenen een samenwerkingsintentie getekend en is een Kustvisie IJsselmeergebied opgesteld. Het doel hiervan is om alle belangen nauwkeurig af te wegen en op basis daarvan tot een breed gedragen visie te komen voor de kustzone. De Koopmanspolder wordt integraal meegenomen.

In 2023 is het [project Kwaliteitsimpuls De Hulk](#) afgerond. Om de recreatiemogelijkheden en de natuurwaarden van het gebied te verhogen zijn verschillende functies toegevoegd en de routestructuren verbeterd. Hierbij is ook de aansluiting gemaakt op aangrenzende gebieden en een koppeling gemaakt met projecten zoals de dijkverzwaren tussen Hoorn en Amsterdam. Als onderdeel van deze werkzaamheden wordt het doorgaande fiets-/wandelpad gerealiseerd. Vanuit De Hulk is een verbinding gelegd met dit pad en het buitendijkse deel van De Hulk dat in de toekomst wordt opgewaarderd.

Een nieuw aangelegd wandelpad met brug in De Hulk

De opwaardering van het buitendijkse gedeelte is een project dat in samenwerking wordt opgepakt met de gemeente Koggenland. Eén deel van dit project is het opwaarderen van de restanten van het oude badhuis van Scharwoude tot een ontmoetingsplek en uitkijkpunt. Voor dit deel van het project ontvingen Koggenland en architectenbureau Common Practice van het Cultuurfonds de toekenning van € 100.000 voor de realisatie van het project 'Panorama Scharwoude'.

Het Recreatieschap is namens de regio vertegenwoordigd in overleggen over de dijkverzwaren en is lid van de provinciale stuurgroep Ambitieprogramma Ruimtelijke Kwaliteit Kustzone Hoorn-Amsterdam. Vanuit dit programma wordt bijgedragen aan projecten die gerealiseerd worden, gekoppeld aan de dijkverzwaren.

Communicatie

De externe communicatie aan recreanten en toeristen is uitgevoerd via de Destinatie Marketing Organisatie (DMO) Holland boven Amsterdam. Nieuws dat van belang is voor de Westfriese inwoners loopt via de regionale en lokale kranten en de website van het Recreatieschap. Op de website is toeristische, recreatieve en organisatorische informatie te vinden. Uiteraard worden ook sociale media ingezet.

2023 stond in het kader van het vijftigjarig bestaan van het Recreatieschap. Door het jaar heen is hier aandacht aan besteed. In het voorjaar organiseerde het Recreatieschap een boomplantochtend met basisschoolleerlingen in het Egboetswater. In de zomer plaatste het Noordhollands Dagblad een uitgebreid interview waarin werd teruggeblikt op het belang en de werkzaamheden van de afgelopen vijftig jaar. In het

najaar eindigde de fotowedstrijd die het Recreatieschap had uitgeschreven en werden de winnaars bekendgemaakt. En tot slot vierde het Recreatieschap een feestje met stakeholders in horecagelegenheid De Zoete Zee op De Vooroever bij Medemblik.

Beleids- en projectmatige werkzaamheden

Vanzelfsprekend heeft het Recreatieschap ook zijn dagelijkse beleids- en projectmatige taken uitgevoerd. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om gevraagde en ongevraagde advisering en belangenbehartiging ten behoeve van de recreatie in Westfriesland. Zo is het Recreatieschap nauw betrokken bij de afronding van het stadsstrand in Hoorn en adviseert het gemeenten op het gebied van recreatie, natuur en landschap en vertegenwoordigt het de regio in verschillende overleggen en projecten op regionaal en provinciaal niveau.

Programma 4 – Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

U vindt in dit programma geen toelichting over ‘wat hebben we bereikt’ en ‘wat hebben we daarvoor gedaan’. Dit programma bevat enkel de ramingen en verantwoordingen voor het budget onvoorzien, rentebaten van de uitgezette geldlening en de bijdragen van de deelnemende gemeenten.

Wat heeft het gekost?

Programma	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023
Lasten:			
Programma 1 - Recreatieterreinen	1.016.000	1.135.000	1.078.052
Programma 2 - Recreatieve netwerken	35.000	40.000	40.364
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	47.000	53.000	56.309
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	25.000	25.000	10.258
Overhead	489.000	529.000	521.125
	0	0	0
Totaal lasten	1.612.000	1.782.000	1.706.108
Baten:			
Programma 1 - Recreatieterreinen	236.000	303.000	241.519
Programma 2 - Recreatieve netwerken	0	10.000	8.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	0	0	0
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.351.000	1.356.000	1.360.961
Overhead	0	0	6.455
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	1.587.000	1.669.000	1.616.935
Saldo van baten en lasten	-25.000	-113.000	-89.173
Toevoeging reserves	0	296.000	217.170
Onttrekking reserves	43.000	447.000	334.971
Saldo mutaties reserves	43.000	151.000	117.801
Gerealiseerde resultaat	18.000	38.000	28.628
	Voordelig	Voordelig	Voordelig

Overzicht saldo van baten en lasten per programma	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023
1. Recreatieterreinen	- 780.000 N	- 832.000 N	- 836.533 N
2. Recreatieve netwerken	- 35.000 N	- 30.000 N	- 32.364 N
3. Algemeen beheer en beleid	- 47.000 N	- 53.000 N	- 56.309 N
4. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.326.000 V	- 1.331.000 V	- 1.350.702 V
Overhead	- 489.000 N	- 529.000 N	- 514.670 N
Reserves	- 43.000 N	- 151.000 N	- 117.801 N

Toelichting afwijking begroting na wijziging en realisatie

Toelichting afwijking begroting na wijziging en realisatie

In de toelichting op de balans wordt ingegaan op de ontrekkingen en toevoegingen van de reserves

Programma 1 - Recreatieterreinen

- Onderhoud terreinen en beplanting 5.000 N

Programma 2 - Recreatieve netwerken

- Onderhoud terrein en beplanting 2.000 N

Programma 3 - Algemene beheer en beleid

- Opleidingskosten 3.000 N

Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

- onvoorzien -20.000 W

Overhead*

- Niet in te delen baten -6.000 W
- Personeel van derden RSW -8.000 W

Mutaties in reserves

- toevoeging aan kapitaalreserve -79.000 W
- Ontrekking uit NRP reserve 112.000 N

Totaal verschil tussen werkelijk en verwacht resultaat 9.000 N

Toelichting: De N staat voor negatief en leidt tot meer lasten en/of lagere opbrengst. De W is positief en leidt tot minder lasten en/of een hogere opbrengst. De afwijkingen welke zijn weergegeven in de tabel betreffen de verschillen tussen het saldo van baten en lasten van de programma's van de begroting na wijziging en de werkelijke kosten.

De grootste afwijkingen zijn ontstaan doordat er aankopen gedaan voor het machinepark. Onder andere voor elektrificatie, en omwille van de veiligheid. De extra kosten voor terreinbeheer zijn gemaakt voor herstel van strandjes, uitbestede werkzaamheden in het seizoen vanwege (tijdelijk) personeelstekort en andere onverwachte werkzaamheden. De post onvoorzien is op € 5.000 na niet gebruikt.

Ook zijn er effecten die op de langere termijn zichtbaar zijn. Dit zijn kapitaallasten van nieuwe investeringen, verhoogde onttrekking uit reserves en voorzieningen en (structurele) gevolgen van CAO-onderhandelingen.

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

Met weerstandsvermogen wordt de mate bedoeld waarin het Recreatieschap in staat is om substantiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Voor een beoordeling van het weerstandsvermogen van het Recreatieschap moet de weerstandscapaciteit worden gezien in relatie tot mogelijke risico's.

Volgens artikel 3.4 van de Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen geldt maximaal 2,5% van de lasten als richtlijn voor de hoogte van de Algemene reserve. Bij zwaarwegende argumenten kan afgeweken worden van dit bedrag. Voor 2023 betekent dit uitgangspunt een hoogte van de Algemene reserve van € 42.000.

Op 31 december 2023 bedraagt de Algemene reserve € 40.000. In 2023 nemen de lasten toe tot ruim € 1,7 miljoen waarmee een Algemene reserve van € 40.000 conform de uitgangspunten is.

De weerstandscapaciteit bestaat uit vrij aanwendbare middelen, onbenutte inkomstenbronnen en bezuinigingsmogelijkheden.

De vrij aanwendbare middelen zijn de reserves en onvoorzien. De reserves maken deel uit van het eigen vermogen. Tot de vrij aanwendbare reserves worden de reserves gerekend die van het algemeen bestuur nog geen specifieke bestemming hebben gekregen.

Hieronder een overzicht van de vrij aanwendbare middelen:

Overzicht vrij aanwendbare middelen	
	31-12-2023
Algemene reserve	40.386
Resultaat 2023	28.628
Totaal	69.014

Risico's

Het Recreatieschap voert een actief beleid op de beheersing van de risico's. Door inzicht in de actuele risico's worden de betrokken partijen in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen.

Het Recreatieschap onderkent het belang van het in beeld brengen van risico's en het treffen van eventuele beheersmaatregelen. Het is een dynamisch proces.

Beschrijving van het risico	Genomen beheersmaatregel(en)	Maximaal risico	Kans op optreden	Impact	Bedrag * kans
Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte.	Binnen Bedrijfsvoering is voldoende aandacht voor ARBO en veilig werken en wordt onnodige/of te veel druk en werkbelasting vermeden. Ook wordt hiervoor gebruik gemaakt van de afdeling P&O van de SED organisatie.	€ 50.000	2=30%	3	€ 15.000
Beëindigen overeenkomst door verhuurders en/of verpachters	Goed overleg en contact houden met de grondeigenaren en de overeenkomsten duurzaam (in tijd) vastleggen.	€ 80.000	2=30%	3	€ 24.000
Het uittreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling	GR heeft hierin voorzien door hierover maatregelen op te nemen in de GR tekst. Preventief beleid - communicatie met raadsleden Zorg voor content nut/noodzaak in de krant	€ 200.000	1=10%	4	€ 20.000
Imagoschade	Open en duidelijk communiceren. Tijdig informeren en bewoners/bezoekers/raadsleden betrekken. Persoonlijk contact zoeken i.p.v. online discussie voeren.	€ 10.000	5=90%	1	€ 9.000
Gevolgen van klimaatverandering	Door bij de inrichting hier rekening mee te houden wordt hierop geanticipeerd. Maar ook door (verplichte) maatregelen als de controle van de zwemwaterkwaliteit. En natuurlijk door voorlichting aan de gasten zodat zij hun eigen maatregelen kunnen nemen.	€ 25.000	3=50%	1	€ 12.500
Aansprakelijkheid openbare buitenruimte door incidenten in de buitenruimte	Er zijn vastgestelde beheerplannen voor Groen, Kunstwerken, Water en Beschoeiing.	€ 20.000	3=50%	1	€ 10.000
					€ 90.500

Benodigde weerstandscapaciteit

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het totaalbedrag aan risico's 90.500 bedraagt. Dit is de benodigde weerstandscapaciteit. Wij willen opmerken dat de inventarisatie van risico's een dynamisch proces is.

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 31 december 2023 € 69.014. De benodigde weerstandscapaciteit is € 90.500. Daarmee beschikken wij over een ratio weerstandsvermogen van 0.76 (beschikbaar in relatie tot benodigd). Er zijn daarmee onvoldoende middelen om de risico's af te dekken.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is er een normtabel (zie onderstaande tabel) ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van de berekende ratio. Ons weerstandsvermogen valt in de klasse E "onvoldoende".

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Het is verplicht om in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing te rapporteren over financiële kengetallen. Dit wordt middels de onderstaande tabel gedaan.

Jaarverslag	Verloop van de kengetallen			
	Kengetallen	Werkelijk 2022	Begroting 2023	Werkelijk 2023
1. a.	netto schuldquote	46%	40%	56%
b.	netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	46%	40%	56%
2.	solvabiliteitsrisico	59%	63%	52%
3.	structurele exploitatieruimte	3%	1%	3%
4.	grondexploitatie	n.v.t	n.v.t	n.v.t
5.	belastingcapaciteit	n.v.t	n.v.t	n.v.t

De werkelijke netto schuldquote van het Recreatieschap is in 2023 hoger dan begroot. Dit is ontstaan doordat er in 2023 een lening is aangegaan.

Het ministerie van BZK heeft drie kwalificaties aangegeven: minst risicovol, gemiddeld en meest risicovol.

Toelichting kengetallen

- a. De netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Het Recreatieschap Westfriesland valt in de categorie 'minst risicovol'.

b. Zie bovenstaande.

2. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeenschappelijke regeling bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Het Recreatieschap Westfriesland valt in de categorie 'gemiddeld'.

3. Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeenschappelijke regeling heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Het Recreatieschap Westfriesland valt in de categorie 'minst risicovol'.

4. Niet van toepassing.
5. Niet van toepassing.

Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van de uitvoering van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties. Voor de dekking van de kosten voor groot onderhoud aan de kapitaalgoederen is een voorziening gevormd welke is gebaseerd op het Beheerplan 2023-2038.

Voor 2023 zijn lasten voor groot onderhoud begroot voor een bedrag van € 65.000. De werkelijke lasten zijn € 42.253.

Ontwikkeling Voorziening groot onderhoud kapitaalgoederen					
Omschrijving	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Stand per 1 januari	181.004	145.000	113.000	94.000	87.000
Vermeerderingen (storting)	50.100	50.000	54.000	54.000	54.000
Verminderingen (aanwending)	42.253	82.000	73.000	61.000	73.000
Stand per 31 december	188.851	113.000	94.000	87.000	68.000

De uitgaven zijn in 2023 lager dan begroot. Dit komt onder andere doordat er sprake is van egalisatie. Voor bepaalde onderdelen is jaarlijks een gemiddeld bedrag geraamd terwijl de werkelijke kosten fluctueren. Meerjarig gezien is de begrote onttrekking hoger dan de vermeerdering. De vermeerdering zal meegroeien door indexatie en bij herziening van het beheerplan zal beoordeeld worden of de storting aangepast dient te worden.

De bedragen van de begroting 2024, 2025 en verder worden aangepast bij de rapportages 2024 en begroting 2025. Deze mogen niet aangepast worden in de jaarstukken 2023.

Financiering

Het Recreatieschap hanteert het treasurybeleid van de gemeente Stede Broec.

Eind 2013 is het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden ingevoerd. Overtollige middelen moeten worden aangehouden in de schatkist.

Kasgeldlimiet

De begrenzing van de renterisico's op de kortlopende middelen (< 1 jaar) vindt plaats door het vaststellen van een kasgeldlimiet. Deze limiet is door de minister van Financiën vastgesteld op 8,2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000. Voor 2023 dient de gemiddelde netto-vlottende schuld onder de door het ministerie gestelde minimum van € 300.000 te blijven. Dit bedrag is in 2023 niet overschreden.

Renterisiconorm

De begrenzing van de renterisico's op de langlopende middelen (> 1 jaar) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Deze norm is door de minister van Financiën vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal met een minimum van € 2.500.000. Doelstelling van de renterisiconorm is dat de leningenportefeuille zo moet worden gespreid dat de renterisico's die gelopen worden, gelijkmatig over de jaren worden gespreid. In 2023 is de norm niet overschreden. In 2023 is er een nieuwe lening afgesloten van € 400.000.

Rentetoerekening

De paragraaf financiering moet inzicht geven in:

- De rentelasten;
- Het renteresultaat;
- De wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen en projecten.

Onderstaand schema geeft hier invulling aan de rentetoerekening.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	10.258	
De externe rentebaten (idem)	0	-/-
Totaal door te rekenen externe rente		10.258
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	0	-/-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	10.258	-/-
De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	+/+
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		10.258
Rente over eigen vermogen		0
Rente over voorzieningen		0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		10.258
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		10.258
Renteresultaat op het taakveld Treasury		0

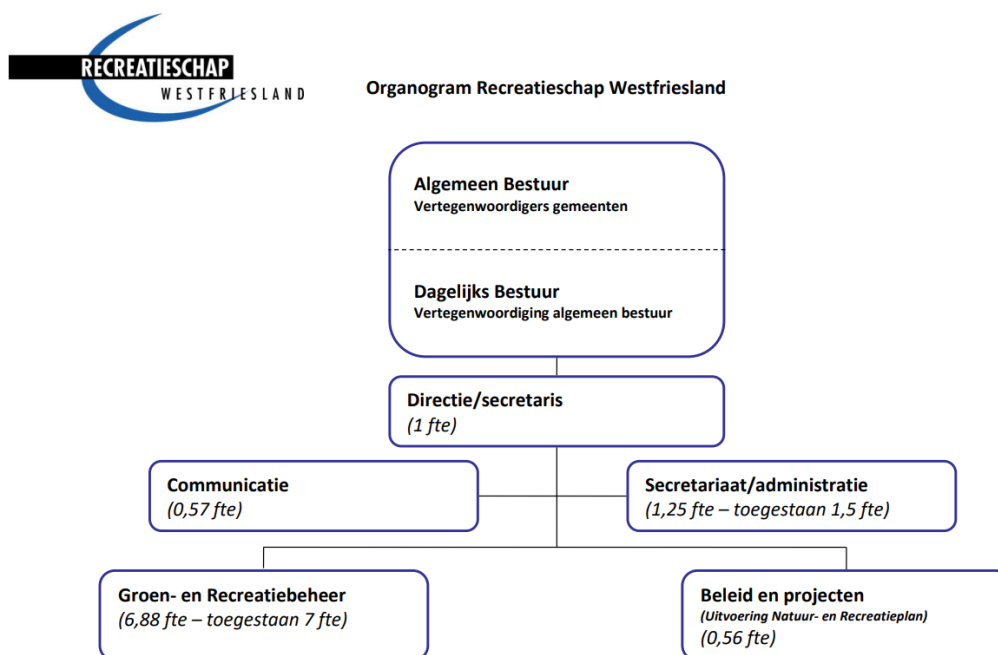
Bedrijfsvoering

Personeelsformatie en organisatieopbouw

Eind 2023 was de formatie van het Recreatieschap 10,26 fte, ingevuld door twaalf medewerkers. De toegestane formatie is 10,63 fte. Daarnaast was er een budget van € 31.000 voor flexibele inhuur. Vanuit dit budget is er voor de afdeling Groen- en Recreatiebeheer ingehuurd om de pieken in het hoogseizoen op te vangen. De inhuur gebeurt (onder andere) bij WerkSaam.

Het personeel van het Recreatieschap is formeel in dienst van de gemeente Stede Broec. Er is een overeenkomst waarmee is vastgelegd welke personeelskosten aan het Recreatieschap worden doorbelast.

Het dagelijks bestuur heeft in december 2022 een strategisch personeelsplan vastgesteld. Het organogram hierna geeft een beeld van de personeelsformatie en organisatieopbouw ultimo 2023.

Facilitaire organisatie

De SED-organisatie verzorgt de facilitaire ondersteuning voor de organisatie. Hieronder vallen alle zogenaamde PIOFAH-taken (personeel, inkoop, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting). Dit is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met een producten- en dienstencatalogus.

Ziekteverzuim

In de begroting 2023 is gemeld dat er wordt gestreefd naar een ziekteverzuimpercentage dat niet hoger is dan 4%. Het werkelijke ziekteverzuimpercentage over 2023 is 9,3%. Reden hiervoor is een langdurig ziektegeval.

Paragraaf bedrijfsvoering 2023 Rechtmatigheid

Inleiding

In deze paragraaf bedrijfsvoering geeft het DB vanaf het verslagjaar 2023 een toelichting ten aanzien van onderwerpen die de rechtmatigheid raken. Er wordt aangegeven hoe de beheersing is vormgegeven en er is een nadere toelichting op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden. Ook wordt aangegeven welke maatregelen zijn of worden genomen om verbeteringen aan te brengen om het rechtmatig handelen in de toekomst afdoende in processen te waarborgen.

Verantwoordingsgrens en rapportagegrens

In de financiële verordening 2023 heeft het AB de Verantwoordingsgrens vastgesteld op 3% van de totale lasten. De rapportagegrens is vastgesteld op € 20.000. Dat wil zeggen dat in de paragraaf bedrijfsvoering de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 20.000 nader worden toegelicht. In de Rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het Dagelijks bestuur over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van het RSW. Voor 2023 is deze grens afgerond € 64.000.

Organisatie

Om tot een rechtmatigheidsverantwoording te komen onderzoekt het DB onder meer de opzet, bestaan en werking van de processen. De manier waarop dit onderzoek wordt uitgevoerd wordt jaarlijks beschreven in het IC-VIC-plan (waarbij IC staat voor Interne Controle en VIC voor Verbijzonderde Interne Controle). De beheersing van de bedrijfsvoering is ingericht langs het model van de 'three lines of defence':

1. Interne controlemaatregelen worden belegd in de lijnorganisatie. Dit zijn interne beheers-/controlemaatregelen die zijn ingericht in processen;
2. Interne controlefuncties/functionarissen die het lijnmanagement ondersteunen; Verbijzonderde interne controle die de werking van de eerste en tweede lijn controleert (team concern control).

De verbijzonderde interne controle (3e verdedigingslinie) is een aanvulling op de reguliere interne controle (2e verdedigingslinie), in die zin dat een objectief oordeel gegeven wordt over de opzet, het bestaan en de werking van de interne controles en beheersingsmaatregelen (1e verdedigingslinie). De focus ligt hierbij op de processen met de grootste (financiële en maatschappelijke) risico's, zoals opgenomen in het IC-VIC plan.

Het IC-VIC plan is in 2023 uitgevoerd en de resultaten van de werkzaamheden zijn aangeboden voor het controledossier van de accountant.

Uitkomsten van het onderzoek

Begrotingscriterium

Bij de toetsing op het begrotingscriterium wordt vastgesteld of alle begrotingsafwijkingen passen binnen het kader van de door het AB vastgestelde begroting.

Er is sprake van begrotingsonrechtmatigheden wanneer:

- de door het AB vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten zijn overschreden,
- de door het AB vastgestelde budgetten voor wat betreft de investeringsbudgetten zijn overschreden,
- toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves niet door het AB zijn vastgesteld,
- bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten de begroting niet tijdig is gemeld,
- bij lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast en niet tijdig gemeld.

In de, op 29 februari, vastgestelde financiële verordening is vastgelegd dat onderschrijding en overschrijding van de baten alsmede onderschrijding van de lasten die zich voordoen na de laatste bestuursrapportage nader worden toegelicht in de verschillenverklaring van de jaarrekening. Daarmee wordt het AB bij de jaarrekening tijdig geïnformeerd over deze afwijkingen.

Voorwaardencriterium

Bij het voorwaardencriterium wordt onderzocht of de wijze van besteding en inning van gelden voldoet aan de financiële regels zoals opgenomen in de regelgeving die is opgenomen in het normenkader. In 2023 zijn voor het RSW het volgen van het inkoop en aanbestedingsbeleid onderdeel geweest van de verbijzonderde interne controle, tijdens deze controle zijn er geen afwijking geconstateerd.

Overige onderwerpen in het kader van het voorwaardencriterium

Wet Fido

De kadernota rechtmatigheid geeft een stellige uitspraak dat niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen moeten worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Er zijn bij het RSW in 2023 geen niet-financiële onrechtmatigheden in het kader van de wet FIDO geconstateerd.

Onroerende zaak transacties en staatssteun

Voor het RSW heeft in 2023 geen onroerende zaak transacties plaatsgevonden.

Wet normering Topinkomens

Er zijn geen personen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag van € 223.000,00 hebben ontvangen.

Bevindingen

Er zijn met betrekking tot deze onderwerpen geen onrechtmatigheden geconstateerd.

M&O criterium

In de notitie *Beleid Misbruik & Oneigenlijk gebruik* van 1 augustus 2023 staan de uitgangspunten om het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik zo laag mogelijk te hebben, te voorkomen te bestrijden of te detecteren. De notitie beschrijft de waarborgen ter voorkoming of vermindering van het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik, de uitgangspunten voor het M&O beleid en de verantwoordelijkheden binnen de organisatie. Vervolgens gaat de notitie in op de risicogebieden in de verschillende domeinen. Deze risico's worden door middel van een periodieke inventarisatie geactualiseerd en er wordt geïnventariseerd of een risico zich heeft voorgedaan. De notitie gaat verder in op de maatregelen die genomen zijn in het kader van de Algemene verordening Gegevensbescherming, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), ondermijning en de Wet bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB)

Bevindingen

Tijdens het uitvoeren van de interne controles en verbijzonderde interne controles over 2023 zijn de betrokken processen getoetst. Deze toetsing heeft niet geleid tot feitelijke constatering van misbruik, oneigenlijk gebruik of fraude met betrekking tot de inzet en aanwending van gemeentelijke middelen.

Openbaarheid (Woo)

Op 1 mei 2022 trad de Wet Open Overheid (Woo) in werking. De Woo vervangt de Wet openbaarheid bestuur (Wob), maar gaat verder dan de Wob. De Woo verplicht tot:

- passief openbaar maken van informatie via het afhandelen van Woo-verzoeken
- actief openbaar maken van 11 informatiecategorieën
- aanstellen van een CfWoo
- op orde brengen van de Informatiehuishouding.

Het passief openbaar maken, oftewel het afhandelen van Woo-verzoeken, is per 1 mei 2022 met de inwerkingtreding van de Woo reeds geïmplementeerd. In 2023 hebben we dit proces verder geoptimaliseerd en rollen de nieuwe werkwijze in 2024 uit. In 2023 is ook software aangeschaft en in gebruik genomen om documenten te anonimiseren. SED pakt de implementatie van de Woo projectmatig op met kort cyclische deelprojecten via zogeheten "W00ts" (Woo-teams). De uitrol bij SED loopt in de pas met landelijke planning.

Concreet zijn in 2023 de volgende deelresultaten afgerond:

- W00t actief publiceren: inrichten publicatieplatform en aanschaf en implementatie anonimiseringssoftware en opstellen kaders en werkinstructies voor anonimiseren. Het initiatief landelijk publicatieplatform PLOOI voor actieve publicatie is helaas gestopt. Gemeenten moeten dit nu zelf verzorgen. In 2023 hebben we i.s.m. onze websiteleverancier de publicatie via onze eigen websites gerealiseerd.
- W00t Informatie categorie Convenanten: proces geoptimaliseerd en actieve publicatie ingericht
- W00t Informatie categorie Organisatiegegevens: proces geoptimaliseerd en actieve publicatie ingericht
- W00t Informatie categorie Bestuursstukken: proces geoptimaliseerd ter voorbereiding voor pilot in 2024
- Aanstelling Contactfunctionaris Woo: de contactfunctionaris coördineert acties rondom Woo-verzoeken en actief publiceren en is in- en extern aanspreekpunt voor Woo gerelateerde zaken.

Gestart in 2023 maar nog niet afgerond:

- W00t Implementatie nieuwe werkwijze afhandeling Woo-verzoeken.

In 2024 gaan we aan de slag met de uitrol van de nieuwe, digitale werkwijze bestuurlijke besluitvorming en verbeteren van de informatiehuishouding voor deze bestuursstukken en voor klachtoordelen en jaarverslagen.

Jaarrekening

Dit hoofdstuk bevat de jaarrekening met het overzicht van baten en lasten en een toelichting op deze cijfers. Ook bevat dit hoofdstuk de balans en de toelichting daarop.

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting

Overzicht van baten en lasten

In dit onderdeel treft u een financiële verantwoording aan waarbij is opgenomen:

- de geraamde lasten en de werkelijke lasten per programma;
- de geraamde baten en de werkelijke baten per programma;
- de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
- het gerealiseerde resultaat;
- een analyse van de verschillen tussen geraamde cijfers en werkelijke cijfers welke is opgenomen in het jaarverslag.

Programma	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023
Lasten:			
Programma 1 - Recreatieterreinen	1.016.000	1.135.000	1.078.052
Programma 2 - Recreatieve netwerken	35.000	40.000	40.364
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	47.000	53.000	56.309
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	25.000	25.000	10.258
Overhead	489.000	529.000	521.125
	0	0	0
Totaal lasten	1.612.000	1.782.000	1.706.108
Baten:			
Programma 1 - Recreatieterreinen	236.000	303.000	241.519
Programma 2 - Recreatieve netwerken	0	10.000	8.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	0	0	0
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.351.000	1.356.000	1.360.961
Overhead	0	0	6.455
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	1.587.000	1.669.000	1.616.935
Saldo van baten en lasten	-25.000	-113.000	-89.173
Toevoeging reserves	0	296.000	217.170
Onttrekking reserves	43.000	447.000	334.971
Saldo mutaties reserves	43.000	151.000	117.801
Gerealiseerde resultaat	18.000	38.000	28.628
	Voordelig	Voordelig	Voordelig

Balans

(bedragen x € 1.000)		
ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa	2.769	2.580
Investerings met een economisch nut	2.016	1.995
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	753	585
Financiële vaste activa	0	0
Leningen aan:		
Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	0	0
Totaal vaste activa	2.769	2.580
<u>Vlottende activa</u>		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	63	143
Vorderingen op openbare lichamen	50	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1	141
Overige vorderingen	12	2
Liquide middelen	153	214
Kassaldi	0	0
Banksaldi	153	214
Overlopende activa	213	66
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel: - overige Nederlandse overheidslichamen	195	0
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	18	66
Totaal vlottende activa	429	423
Totaal generaal	3.198	3.003

(bedragen x € 1.000)		31-12-2023	31-12-2022
PASSIVA			
<u>Vaste passiva</u>			
Eigen vermogen		1.675	1.765
Algemene reserve	40		40
Bestemmingsreserves	1.606		1.724
Gerealiseerde resultaat	29		1
Voorzieningen		189	181
Egalisatievoorzieningen	189		181
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		1.221	913
binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.221		913
Totaal vaste passiva		3.085	2.859
<u>Vlottende passiva</u>			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		16	122
Banksaldi	0		0
Overige schulden	16		122
<u>Overlopende passiva</u>		97	22
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	87		12
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen - overige Nederlandse overheidslichamen	0		0
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	10		10
Totaal vlottende passiva		113	144
Totaal generaal		3.198	3.003
Gewaarborgde geldleningen		0	0
Garantstellingen		0	0

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De grens van activeren is vastgesteld op € 10.000.

Vaste activa

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Afschrijvingstermijnen	
Investerings met economisch nut	Afschrijvingstermijnen
Automatiseringsproducten	3 t/m 5 jaar
Inventaris	10 jaar
Speeltoestellen	10 jaar
Schuren	10 t/m 15 jaar
Renovatie gebouwen	20 jaar
Nieuwbouw gebouwen	40 jaar
Technische installaties in gebouwen	15 jaar
Voertuigen, gereedschappen en overig materiaal *	Gangbare ervaringsnormen

**) In de nota Activabeleid 2021 is opgenomen dat voor het vaststellen van de afschrijvingstermijnen van voertuigen, gereedschappen en overig materiaal de op dat moment gangbare ervaringsnormen worden gehanteerd.*

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen:

Afschrijvingstermijnen	
Investerings met maatschappelijk nut	Afschrijvingstermijnen
Beschoeiing	10 jaar
Bruggen en overige grote kunstwerken	20 jaar
Rioleringswerken	25 jaar
Wegen en wegconstructies	15 jaar
Openbare verlichting	15 jaar

Financiële vaste activa

Leningen aan openbare lichamen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Vlottende activa

Voorraden

De handelsgoederen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Exploitatie

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume worden geen voorzieningen getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting te worden opgenomen.

Onvoorzien

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien. Deze post is bedoeld om kosten die bij het opstellen van de begroting niet voorzienbaar waren maar toch zijn ontstaan, op te vangen. In de begroting 2023 is een post opgenomen van € 25.000. De post is in 2023 ingezet voor maatregelen op het terrein Uiterdijk Schellinkhout.

Verloop post Onvoorzien		
Datum vergadering algemeen bestuur	Omschrijving	bedrag
	Post Onvoorzien 1 januari 2023	25.000
12 april 2023	Aanpassing Post Onvoorzien	-5.000
	Post Onvoorzien 31 december 2023	0

Overzicht incidentele baten en lasten

De incidentele lasten en baten worden in onderstaand overzicht weergegeven.

Incidentele budgetten			
Programma	Omschrijving	Begroting na wijziging	Werkelijk
<u>Incidentele lasten</u>			
Programma 1	Bestrijding duizendknoop Egboetswater	3.000	5.705
Programma 1	nieuwe aanhanger Hapert	0	7.208
Programma 1	Complete lashoek	0	5.165
Programma 2	kosten onderzoek vaarroute netwerk	8000	8.000
<i>Projecten Natuur- en Recreatieplan Westfriesland:</i>			
Programma 1	Reserve uitvoering NRP- project biodiversiteit Egboetswater	10.000	8.105
Programma 2	Reserve uitvoering NRP - ontwikkelingen Wandelnetwerk	36.000	4.998
Programma 2	Reserve uitvoering NRP – project doorvaarbaarheid Hoorn WF-57	4.000	9.940
Programma 3	Tijdelijke inhuur beleidsmedewerker	51.000	53.402
<u>Stortingen reserves</u>			
Programma 1	Reserve afschrijvingslasten Natuur- en Recreatieplan	214.000	217.170
<u>Incidentele baten</u>			
Programma 2	Bijdrage derden kosten onderzoek vaarroute netwerk	8000	8.000
<u>Onttrekkingen reserves</u>			
Programma 2	Reserve uitvoering NRP - ontwikkelingen Wandelnetwerk	36.000	4.998
Programma 2	Reserve uitvoering NRP – project doorvaarbaarheid Hoorn WF-57	4.000	9.940
Programma 1	Reserve uitvoering NRP - project Streekbos buiten	0	14.674
Programma 1	Reserve uitvoering NRP- project biodiversiteit Egboetswater	10.000	8.105
Programma 1	Reserve uitvoering NRP – project kwaliteitsimpuls De Hulk	214.000	196.362
Programma 3	Reserve uitvoering NRP - beleidsmedewerker	51.000	53.402

Presentatie van het structureel exploitatiesaldo	
Saldo baten en lasten	-89.172
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	117.800
Saldo	28.628
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-24.212
Structureel saldo	52.839

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Structurele onttrekkingen

De structurele onttrekkingen zijn ter

- dekking van de afschrijvingslasten van het Streekbos Paviljoen,
- dekking van de afschrijvingslasten van de aanlegvoorzieningen Drachterveld,
- dekking van de afschrijvingslasten van het fietspad Vooroever,
- dekking van de afschrijvingslasten Kwaliteitsimpuls De Hulk,
- dekking van de afschrijvingslasten van borden Wandelroutenetwerk,
- dekking van de afschrijvingslasten van het toiletgebouw Streekbos en
- dekking van de afschrijvingslasten Kwaliteitsimpuls afvalinzameling.

Onttrekking aan de reserves	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotingsjaar	Waarvan structureel
Reserve kapitaallasten Paviljoen Streekbos	654	654	654	654
Reserve dekking afschrijvingslasten Natuur- en Recreatieplan	46.835	46.835	46.836	46.836
Totaal	47.489	47.489	47.490	47.490

Rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, misbruik- en oneigenlijk gebruikcriterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, misbruik- en oneigenlijk gebruikcriterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 13 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 57.600. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023

Bevinding

Het Algemeen Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële

rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Verantwoording Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de gemeenschappelijke regeling zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	K.G.J. Schoenaker
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	100.172,60
Beloningen betaalbaar op termijn	13.978,20
<i>Subtotaal</i>	<i>114.150,80</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	114.150,80
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	K.G.J. Schoenaker
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	92.195,00
Beloningen betaalbaar op termijn	14.155,00
<i>Subtotaal</i>	<i>106.350,00</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000,00
Bezoldiging	106.350,00

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
N.C.P. Slagter	Lid algemeen en dagelijks bestuur van 01/01 – 31/12
S.R. Van Dolder	Voorzitter dagelijks en algemeen bestuur van 01/01 t/m 31/12
D. Bennis	Lid dagelijks en algemeen bestuur van 01/01 t/m 31/12
H.P.F. Nederpelt	Lid algemeen bestuur van 01/01 t/m 31/12
V.B. Buis	Lid algemeen bestuur van 01/01 t/m 31/12
J. Franx	Lid algemeen bestuur van 01/01 t/m 15/12
P. Dijkman	Lid algemeen bestuur van 20/12 t/m 31/12
F. de Vos - Janssen	Lid algemeen bestuur van 01/01 t/m 19-12
W. Bijman	Lid algemeen bestuur van 16/12 t/m 31/12

Vennootschapsbelasting (vpb)

In 2023 is geen sprake van een vpb-last.

Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Investerings met een economisch nut	2.015.625	1.994.632
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	753.145	585.205
Totaal	2.768.770	2.579.836

Investerings met economisch nut

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut onderverdeeld weer. Bij de reserves is aangegeven welke reserves beschikbaar zijn ter dekking van de kapitaalslasten.

Investerings met economisch nut	Boekwaarde 31-12-2022	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	468.578	-	-	-			468.578
Bedrijfsgebouwen	1.362.726	-	-	41.857			1.320.869
Vervoermiddelen	137.745	71.046	1.045	31.384			176.362
Machines, apparaten en installaties	2.285	-	-	1.714			571
inrichting terreinen (grond, weg, waterb. Werken)	23.298	30.168	-	4.221			49.246
Totaal	1.994.632	101.214	1.045	79.176	0	0	2.015.625

Het Recreatieschap heeft grond bij De Hulk in erfpacht uitgegeven.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

Investerings economisch nut	Beschikbaar gesteld in	Werkelijk besteed tot 2023	Werkelijk besteed 2023	Bijdragen van derden 2023
Hercules Draaimolen Streekbos	0		14.758	0
Auto Iveco Daily 35S chassis Cabine VVX-	40.000		45.100	0
Auto VW Caddy Cargo 2,0 TDI VXX-65-J	30.000		25.946	0
Vopopomp Nesbos	16.000		15.410	0
Totaal	86.000	0	101.214	0

Investerings met maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

Investerings met maatschappelijk nut	Boekwaarde 31-12-2022	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	585.205	427.183	0	64.410	194.833		753.145
Overige materiële vaste activa	0						0
Totaal	585.205	427.183	0	64.410	194.833	0	753.145

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met maatschappelijk nut staan in onderstaand overzicht vermeld.

Investerings maatschappelijk nut	Beschikbaar gesteld in	Werkelijk besteed tot 2023	Werkelijk besteed 2023	Bijdragen van derden 2023
Beschoeiingen Streekbos (nr. 5)	16.000		15.180	0
Kwaliteitsimpuls De Hulk	225.000		397.329	194.833
Streekbos buiten			14.674	
Totaal	241.000	49.058	427.183	194.833

Het project Kwaliteitsimpuls De Hulk is in 2023 afgerond. Er is voor dit project een toezegging voor een subsidie, de uitkering is in 2024 vastgesteld op € 194.833 en gesaldeerd en als vordering verwerkt.

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde per 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde per 31-12-2023	Balanswaarde per 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	50.622	0	50.622	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	917	0	917	140.917
Overige vorderingen	11.905	0	11.905	2.246
Totaal	63.444	0	63.444	143.163

Er is een rekening-courantverhouding met het Rijk aangegaan en de overtollige middelen worden verplicht belegd bij de schatkist. In de tabel hieronder is het overzicht opgenomen van de middelen die gemiddeld per kwartaal buiten 's Rijks schatkist zijn aangehouden (BBV artikel 52c, lid b).

De Regeling schatkistbankieren is per 1 juli 2021 gewijzigd. Het minimale drempelbedrag dat uitgezonderd is van de verplichting om in 's Rijks schatkist te worden aangehouden is gewijzigd van € 250.000 naar € 1.000.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	12174,83			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	159	106	447	191
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	12.016	12.068	11.728	11.983
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	1.587.415			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	500.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	1.087.415			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	12174,83			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Verslagjaar					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	14.302	9.684	41.116	17.608
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	159	106	447	191

Het drempelbedrag is het hele jaar niet overschreden.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
Kassaldi	0	0
Banksaldi	153.292	213.543
Totaal	153.292	213.543

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde	Boekwaarde
Overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen	194.833	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	17.735	66.223
Totaal	212.568	66.223

Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	Boekwaarde 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Toevoegingen	Boekwaarde 31-12-2022
Subsidies van de provincie	194.833	0	194.833	0
Totaal	194.833	0	194.833	0

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	Boekwaarde	Boekwaarde
Vooruitbetaalde bedragen	31-12-2023	31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	17.735	66.223
Totaal	17.735	66.223

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene reserve	40.386	39.595
Bestemmingsreserves	1.605.821	1.723.622
Gerealiseerd resultaat	28.628	791
Totaal	1.674.835	1.764.008

Het verloop van de reserves is als volgt:

Ontwikkeling reserves						
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2022	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31- 12-2023
Algemene reserve	39.595			791		40.386
<i>Bestemmingsreserves:</i>						
Reserve uitvoering Natuur- en Recreatieplan	1.200.547		287.481			913.066
<i>Reserves ter dekking van kapitaallasten</i>						
BR dekking afschrijvingslasten Streekbos Paviljoen	18.307		0		654	17.653
BR dekking afschrijvingslasten Natuur- en Recreatieplan	504.768	217.170	0		46.836	675.102
Totaal	1.763.217	217.170	287.481	791	47.490	1.646.207

Toelichting aard van de reserves

- Algemene reserve: dit is een vrije reserve welke wordt gevormd door batige jaarresultaten en welke kan worden aangewend bij (incidentele) financiële tegenvallers in de bedrijfsvoering.
- Reserve uitvoering Natuur- en Recreatieplan: deze reserve is bedoeld voor dekking van de incidentele kosten en als dekking voor de kapitaallasten bij investeringen voor de uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland.
- Reserve ter dekking kapitaallasten Streekbos Paviljoen: dit is een reserve ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten van het Paviljoen in het Streekbos.
- Reserve ter dekking afschrijvingslasten Natuur-en Recreatieplan Westfriesland: deze reserve is ingesteld ter dekking van de afschrijvingslasten van de uitgevoerde investeringen die in het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland zijn opgenomen.

Toevoegingen

De reserves zijn toegenomen door de volgende toevoegingen:

- Reserve ter dekking afschrijvingslasten Natuur- en Recreatieplan Westfriesland: een bedrag van € 217.170 vanuit de Reserve Uitvoering Natuur- en Recreatieplan Westfriesland om de afschrijvingslasten te dekken.

Onttrekkingen

De reserves zijn afgenomen door de volgende onttrekkingen:

- Reserve Uitvoering Natuur- en Recreatieplan Westfriesland: er is in totaal € 287.481 aan deze reserve onttrokken:
 - een bedrag van € 196.362 voor het project Kwaliteitsimpuls De Hulk, naar de dekking afschrijvingslasten Natuur- en Recreatieplan Westfriesland.
 - een bedrag van € 14.674 voor het project Streekbos buiten, naar de dekking afschrijvingslasten Natuur- en Recreatieplan Westfriesland;
 - een bedrag van € 53.402 voor tijdelijke inhuur beleidsmedewerker;
 - een bedrag van € 8.105 voor project Biodiversiteit Egboetswater;
 - een bedrag van € 4.998 voor het project Ontwikkelingen Wandelnetwerk;
 - een bedrag van € 9.940 voor het project Onderzoek noord-zuidverbinding vaarroutenetwerk;
- Reserve ter dekking van kapitaallasten Streekbos Paviljoen: er is € 684 onttrokken ter dekking van de afschrijvingslasten;
- Reserve ter dekking van afschrijvingslasten Natuur- en Recreatieplan Westfriesland:
 - een bedrag van € 20.619 voor Kwaliteitsimpuls afvalinzameling;
 - Een bedrag van € 6.533 voor Kwaliteitsimpuls Uiterdijk Schellinkhout;
 - een bedrag van € 5.142 voor Fietspad Vooroever;
 - een bedrag van € 3.120 voor Toiletvoorzieningen Streekbos;
 - een bedrag van € 1.586 voor Aanleg voorzieningen Drachterveld;
 - een bedrag van € 6.275 voor Wandelroutenetwerk;
 - een bedrag van € 3.561 voor Kwaliteitsimpuls De Hulk.

Bestemming gerealiseerd jaarresultaat 2022

Het positieve rekeningresultaat 2022 bedroeg € 791. Dit wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Dit is besloten in de vergadering van het algemeen bestuur van 12 juli 2023.

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Voorzieningen	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2023	31-12-2022
Egalisatievoorzieningen	188.851	181.004
Totaal	188.851	181.004

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

Ontwikkeling voorzieningen				
Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Toevoeging	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2023
Egalisatievoorzieningen:				
Voorziening groot onderhoud kapitaalgoederen	181.004	50.100	42.253	188.851
Totaal	181.004	50.100	42.253	188.851

Toelichting aard van de voorzieningen

- Voorziening groot onderhoud kapitaalgoederen: voorziening ter dekking van de kosten groot onderhoud van de kapitaalgoederen dat is gebaseerd op het in 2023 vastgestelde Beheerplan.

Toevoegingen

De voorziening is toegenomen met de toevoegingen:

- de jaarlijkse storting van € 50.100.

Aanwendingen

De voorziening is afgenomen door groot onderhoud aan:

- opknappen halfverharding Vooroever Vlietsingel;
- baggeren Haven Wijdenes;
- hekwerk en fietsenrek Streekbos Paviljoen.

Vaste schulden

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling en het verloop van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
<i>Onderhandse leningen:</i>		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.221.250	912.500
Totaal	1.221.250	912.500

In 2023 is er een nieuwe lening afgesloten om de uitgaven voor investeringen te kunnen dekken. De hoogte van de lening is € 400.000. Het dagelijks bestuur heeft hier op 17 mei 2023 toestemming voor gegeven.

De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 10.258 en de aflossing is € 91.250. Vanaf 2024 is de aflossing € 107.250.

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	16.479	122.307
Overlopende passiva	96.660	22.546
Totaal	113.139	144.853

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Banksaldi	0	0
Overige schulden	16.479	122.307
Totaal	16.479	122.307

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	86.825	12.872
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	9.835	9.674
Totaal	96.660	22.546

Het bedrag van € 86.825 bevat loonkosten december à € 67.386 vanuit gemeente Stede Broec, nog te betalen rentelasten van € 10.258 over 2023, reservering van afvalkosten lachgascilinders en nog te betalen kosten voor de Mandelige weg Schootsvel.

Het bedrag van € 9.835 betreft de ontvangen huur voor 2024.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Het Recreatieschap is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen (bedragen zijn vermeld per jaar):

Erfpacht:

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier; Vlietsingel (einddatum 31-12-2025) € 11.000

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier; deel Nesbos (einddatum 1-1-2056) € 10.000

Dienstverleningsovereenkomst:

Het Recreatieschap heeft een dienstverleningsovereenkomst met de SED-organisatie

voor facilitaire en ambtelijke ondersteuning. Deze is jaarlijks opzegbaar. € 164.000

Bijlagen

Bijdrage 2023 per deelnemer

Bijdrage per deelnemer 2023		
Deelnemers	Aantal inwoners 1-1-2022	Bijdrage per inwoner € 6,27
Gemeente Drechterland	19.978	125.262
Gemeente Enkhuizen	18.620	116.747
Gemeente Hoorn	74.308	465.911
Gemeente Koggenland	23.041	144.467
Gemeente Medemblik	45.450	284.972
Gemeente Opmeer	12.074	75.704
Gemeente Stede Broec	21.952	137.639
Totaal	215.423	1.350.702

Overzicht van de onderlinge stemverhouding

Voor de stemverhouding wordt uitgegaan van gewogen en gekwalificeerde meerderheid. Dit houdt in dat om een besluit te kunnen nemen een meerderheid van het aantal gemeenten dat een meerderheid van het aantal inwoners in Westfriesland vertegenwoordigt, benodigd is.

Overzicht baten en lasten per taakveld

Taakveldenlijst		Lasten	Baten
0. Bestuur en ondersteuning			
0.4	Overhead	€ 521.125	€ 6.455
0.5	Treasury	€ 10.258	€ 10.258
0.10	Mutaties reserves	€ 217.170	€ 334.971
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	€ 0	€ 0
5. Sport, cultuur en recreatie			
5.7	Openbaar groen (openlucht)recreatie	€ 1.174.725	€ 1.600.221
Totaal		€ 1.923.278	€ 1.951.906

Ondertekening bestuur

Deze jaarstukken zijn vastgesteld in de vergadering van het Algemeen bestuur van 10 juli 2024.

.....
Voorzitter dagelijks bestuur

N.C.P. Slagter
Lid dagelijks bestuur

T.L.M. Bennis
Lid dagelijks bestuur

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Westfriesland

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Westfriesland gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Westfriesland op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de programmarekening over 2023;
2. de balans per 31 december 2023;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de Rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol 2023 Recreatieschap Westfriesland dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Westfriesland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 19.200. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle alle geconstateerde kwantitatieve afwijkingen rapporteren alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van ons proces van het identificeren van frauderisico's, evalueren wij factoren met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, het oneigenlijk toe-eigenen van activa, omkoping en corruptie. Wij hebben de frauderisicofactoren geëvalueerd om te overwegen of deze factoren een indicatie vormen voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij hebben de door ons onderkende risico's besproken met het dagelijks bestuur, de secretaris en overige medewerkers binnen de organisatie die betrokken zijn bij de totstandkoming van de jaarrekening en de auditcommissie.

De Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Westfriesland beschikt (via het secretariaat dat wordt uitgevoerd door de SED-werkorganisatie) over een inventarisatie van frauderisico's en beheersmaatregelen. In deze inventarisatie zijn voor meerdere processen de potentiële frauderisico's en de getroffen beheersmaatregelen benoemd. Tevens is per proces een risiconiveau opgenomen en een proceseigenaar geïdentificeerd. Er is geen beschrijving van het frauderisicomanagement opgenomen in de jaarstukken.

Naast het betrekken van de interne frauderisicoanalyse hebben wij op basis van onze beroepsregels de volgende aanvullende werkzaamheden uitgevoerd in het kader van fraude:

- Het uitvoeren van een eigen risicoanalyse per proces waarin de drie kenmerken van fraude: rationalisatie, druk en gelegenheid worden afgezet tegen de kans en de impact;
- Frauderisico's besproken met het dagelijks bestuur en de secretaris;
- Beoordelen of nevenfuncties van het dagelijks bestuur en de secretaris aanleiding geven tot een verhoogd risico;
- Beoordelen of er signalen zijn voor een verhoogd risico op fraude vanuit notulen, persberichten en andere (openbare) publicaties;
- Integrale analyse van de financiële administratie op ongebruikelijke boekingen, zoals onverwachte verschuivingen tussen budgetten en/of kredieten;
- Controle van het gunningsproces van inkoop- en aanbestedingstransacties;
- Controle van de prestatielevering in het inkoopproces;
- Nadere werkzaamheden van een proces/transactie in het kader van onvoorspelbaarheid.

Wij hebben daarnaast de uitkomsten van onze reguliere controlewerkzaamheden beoordeeld gericht op bevindingen die aanwijzing zijn voor fraude of het niet naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bijzonderheden voortgekomen.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeenschappelijke regeling gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij, rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen en voorzieningen, waarin het dagelijks bestuur de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit, het weerstandsvermogen en de onderhoudsvoorziening. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben;
- Het vaststellen of de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen;
- Het kennis nemen van de in de begroting 2024 opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen en voorzieningen, waaruit geen aanvullende risico's blijken ten opzichte van de jaarrekening;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks bestuur en de secretaris over hun kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering en van eventuele financiële risico's die zijn ontstaan na de periode van de door het algemeen bestuur en dagelijks bestuur verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de paragraaf Weerstandsvermogen en voorzieningen.

Op basis van de door ons ontvangen informatie en gesprekken met medewerkers van het secretariaat, zijn wij van mening dat de belangrijkste risico's bekend zijn, actief worden beheerst en toereikend uiteengezet zijn in de jaarstukken.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, eerste lid, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2023 dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol 2023 Recreatieschap Westfriesland dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing,
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichhouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Haarlem, 10 juli 2024

ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

J.G. Schuijt MSc RA